

Βιογραφικό σημείωμα

Απεβίωσε την Πέμπτη 16 Σεπτεμβρίου 2021 ο Arnaldo Di Benedetto, επιφανής ακαδημαϊκός, κριτικός της λογοτεχνίας, καθηγητής Ιταλικής Λογοτεχνίας (από το 1969 έως το 2010) στο Πανεπιστήμιο του Τορίνο και επίτιμος διδάκτορας του Τμήματος Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του ΕΚΠΑ.

Ο Di Benedetto απετέλεσε, από την αρχή της δημιουργίας του Τμήματος Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του ΕΚΠΑ, έναν από τους σημαντικότερους συνεργάτες και υποστηρικτές του, αφού στο πλαίσιο του προγράμματος ERASMUS υπήρξε υπεύθυνος καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Τορίνο για τις ακαδημαϊκές ανταλλαγές με το Τμήμα μας από την έναρξη της διμερούς συνεργασίας μέχρι και την αφυπηρέτησή του.

Ο πολυγλωσσικός και με βαθιά ανθρωπιστική παιδεία Di Benedetto ήταν πνευματώδης και πνευματικός, διεισδυτικός κι ευγενής, υπηρέτησε τις ανθρωπιστικές σπουδές με πάθος και συνέπεια, αφού γνώριζε πως χωρίς αυτές δεν υπάρχει πολιτισμός, ενώ κατέλιπε σημαντικό έργο. Με τον θάνατό του η πνευματική ζωή της Ιταλίας έγινε φτωχότερη.

Ήταν σημαντική η συμβολή του με μελέτες στο έργο του Torquato Tasso και, γενικότερα, στη λογοτεχνία της Αναγέννησης- στο έργο του Vittorio Alfieri και στον δέκατο όγδοο αιώνα-, στον δέκατο ένατο αιώνα, καθώς και σε πτυχές, συγγραφείς και στιγμές της λογοτεχνίας και του πολιτισμού του εικοστού αιώνα. Είχε επίσης ενδιαφέροντα στη συγκριτική λογοτεχνία, ιδίως (αλλά όχι αποκλειστικά) όσον αφορά τις σχέσεις μεταξύ ιταλικής και γερμανικής, καθώς και ιταλικής και γαλλικής λογοτεχνίας: είχε ασχοληθεί, μεταξύ άλλων, με την «τύχη» του Αλφιέρι στη Γερμανία και του Χάινε στην Ιταλία, με την τύχη του φιλοσόφου Αλέν στην Ιταλία του 20ού αιώνα και με τις σχέσεις μεταξύ των έργων του Φλομπέρ και του Βέργκα. Ήταν ο Di Benedetto που «ξαναανακάλυψε» ένα ξεχασμένο γερμανικό μυθιστόρημα του 19ου αιώνα εμπνευσμένο από τον Αλφιέρι.

Σημαντικές υπήρξαν οι μελέτες του για την Ελληνο-Ιταλική πολιτιστική συνεργασία κατά τους αιώνες 19ο και 20ό.

Η πανεπιστημιακή εκπαίδευση του καθηγητή Di Benedetto πραγματοποιήθηκε στο Università Statale του Μιλάνου και στη Scuola Normale Superiore της Πίζας. Στη Scuola Normale Superiore της Πίζας απέκτησε μεταπτυχιακό δίπλωμα στην ιταλική λογοτεχνία και ήταν εθελοντής βοηθός για τρία χρόνια. Δίδαξε ως επισκέπτης καθηγητής στα πανεπιστήμια της Βέρνης, του Paris-Sorbonne και του Chambéry, καθώς και στην École Normale Supérieure της Λυών. Επί δύο δεκαετίες ήταν αρχισυντάκτης του σημαντικού περιοδικού λογοτεχνίας, κριτικής και ιδεών «Giornale storico della letteratura italiana».

Υπήρξε μέλος του επιστημονικού συμβουλίου του Centro di Studi Tassiani του Μπέργκαμο και του Fondazione Centro studi manzoniani του Μιλάνου, ενώ διετέλεσε πρόεδρος του Centro Nazionale di Studi Alfieriani από το 1990 έως το 1999.

Ήταν εθνικό μέλος της Accademia dell'Arcadia και αντεπιστέλλον μέλος του Πανεπιστημίου του Bergamo και του Centro di Studi Muratoriani της Modena. Ήταν επίσης μέλος της Accademia di studi italo-tedeschi του Merano και του Centro italo-tedesco Villa Vigoni di Lovenjo di Menaggio.

Ήταν πρόεδρος της επιτροπής για την εθνική έκδοση των έργων του Ugo Foscolo. Ήταν μέλος των επιτροπών των εθνικών εκδόσεων των έργων των Torquato Tasso, Alessandro Manzoni, Luigi Capuana και Federico De Roberto, καθώς και της συντονιστικής επιτροπής του περιοδικού «Critica letteraria».

Συνεργάστηκε με τα περιοδικά "Lettere italiane", "Studi italiani", "Studi tassiani", "Studi alfieriani", "Esperienze letterarie", "Critica letteraria", "Belfagor", "Testo", "Otto/Novecento", "Revue des études italiennes", "Versants", "Italica", "Arcadia" (Βόννη), "Romanische Forschungen".

Το 2002 του απονεμήθηκε το βραβείο "Corrado Alvaro" για το δοκίμιο, το 2003 το βραβείο "Messori Roncaglia e Mari" της Accademia Nazionale dei Lincei.

Στις 4 Δεκεμβρίου 2007, το Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του ΕΚΠΑ τον αναγόρευσε επίτιμο διδάκτορα.

Το κριτικό λογοτεχνικό και δοκιμιακό έργο του Di Benedetto είναι εξαιρετικά σημαντικό και περιλαμβάνει τα εξής δημοσιεύματα:
Nievo e la letteratura campagnola, στο Letteratura italiana Laterza, diretta di Carlo Muscetta, Bari-Roma, Laterza, 1975.

Tra Sette e Ottocento. Poesia, letteratura e politica, Alessandria, Edizioni dell'Orso, 1991.

Verga, D'Annunzio, Pirandello. Studi e frammenti critici, Torino, Fògola, 1994.

Le passioni e il limite. Un'interpretazione di Vittorio Alfieri, Napoli, Liguori, 1987, 1994.

Con e intorno a Torquato Tasso, Napoli, Liguori, 1996.

Ippolito Nievo e altro Ottocento, Napoli, Liguori, 1996.

Poesia e critica del Novecento, Napoli, Liguori, 1999.

Dal tramonto dei Lumi al Romanticismo, Modena, Mucchi, 2000.

Poesia e comportamento. Da Lorenzo il Magnifico a Campanella, Alessandria, Edizioni dell'Orso, 2002.

Il dandy e il sublime. Nuovi studi su Vittorio Alfieri, Firenze, Olschki, 2003.

Sekundärliteratur. Critici, eruditi, letterati, Firenze, Società Editrice Fiorentina, 2005.

Tra Rinascimento e Barocco. Dal petrarchismo a Torquato Tasso, Firenze, Società Editrice Fiorentina, 2007.

Fra Germania e Italia. Studi e flashes letterari, Firenze, Olschki, 2008.

Dante e Manzoni. Studi e letture, Battipaglia, Laveglia&Carlone, 2009.

I libri che hanno fatto (e disfatto) gli italiani, Prefazione di Cesare Segre, Torino, Aragno, 2012.

Con e intorno a Vittorio Alfieri, Firenze, Società Editrice Fiorentina,

2013.

Alfieri, Roma, Salerno Editrice, 2014 (con Vincenza Perdichizzi).

Επιμελήθηκε τους τόμους:

Vittorio Alfieri, *Opere*, Milano-Napoli, Ricciardi, 1977.

Giovanni Verga, *Dal tuo al mio*, Milano, Serra e Riva, 1982.

M. D'Azeglio, *Il Sor Checco Tozzi. Racconti romani*, Napoli, Guida, 1984.

Alessandro Manzoni, *I longobardi in Italia*, Torino, Fògola, 1984.

Alessandro Manzoni, *La Rivoluzione francese del 1789 e la Rivoluzione italiana del 1859*, Torino, Fògola, 1990.

Prose di Giovanni Della Casa e altri trattatisti cinquecenteschi del comportamento, Torino, UTET, 1991 (2° edizione).

Vittorio Alfieri, *La virtù sconosciuta*, Torino, Fògola, 1991.

Giovanni Della Casa, *Galateo*, Milano, TEA, 1993.

Alvise Cornaro, *La vita sobria*, Milano, TEA, 1993.

Vittorio Alfieri, *Mirandomi in appannato specchio*, Palermo, Sellerio, 1994.

Giovanni Della Casa, *Galateo*, Torino, Fògola, 2004.

AAVV, *La geografia immaginaria di Salgari*, Bologna, Il Mulino, 2012.